אור לשמים — קדושים

קדושים תהיו כי קדוש אני ה' (יט, ב). ופירש רש"י פרשה זו נאמרה בהקהל. ונ"ל כי כל נפש תשוקתה לעלות למעלה לשורשה כי כל העלול משתוקק להעילה, אבל באמת כוונת בעל הרצון הי' שהאיש יהא מקושר בכח מחשבתו בעולמים העליונים ולא יהיה בביטול מציאות ח"ו רק יעיין ויסתכל ג"כ בעולם המעשה, כי האדם צריך להדמות בדרכיו ית"ש (ע' שבת קלג: סוטה יד. רבינו בחיי שמות טו ג), כי הוא נעלם מעין כל חי והוא ית"ש ממלא כל עלמין (זח"ג רכה.), כמו כן האדם השפל צריך ג"כ להיות בכח מחשבתו דבוק בשרשו ולהשפיע משם לעולם המעשה. והנה פירשנו המשנה (סנהדרין פי"א מ"א) כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב, ולכאורה תיבת יש מיותר והול"ל כל ישראל להם חלק לעוה"ב. ונ"ל דכתיב (משלי ח, ל) ואהיה שעשועים יום יום, שהתורה הקדושה נאצל[ה] אלפים שנה קודם בריאת עולם (שהש"ר ה, י), והתוה"ק ניבנת מן רל"א שערים אלפא ביתא שרשים (ספר יצירה פ"ב מ"ז), והתהוות הראשון היה יש מאין, ואח"כ הוא הכל יש מיש ע"י התורה הקדושה מרל"א שערים, וישראל עלה במחשבה תחלה (בר"ר א, ד) ולזה הם מכונים בשם ישראל אותיות י"ש רל"א. וז"פ כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב, מהי"ש פירוש מהתורה הקדושה מרל"א שערים יש להם חלק לעוה"ב. וזה ותן חלקנו בתורתך (אבות פ"ה מ"כ), כי קודם שנשתלשל לעולם המעשה הי' נק' תורת ה', ואח"כ בהשתלשל לעולם המעשה נק' תורתינו, וזה ותן חלקנו בתורתך כנ"ל.והנה האותיות אין להם חיבור והנהגה כי אם ע"י נקודין, כמו כן האדם צריך להיות בעיניו כמו נקודה קטנה להיות דבוק למעלה בשרשו ולהמשיך משם לעולם המעשה וכנ"ל, וכאשר כל תשוקתו הוא בזה ממילא הוא בעיניו כמו נקודה קטנה, וזפ"ה קדושים תהיו - שתהיו בכח מחשבותיכם דבוק בחכמה הקדומה שנקרא קדוש יש מאין. וזה שפירש רש"י פרשה זו נאמרה בהקהל, רומז לדעת שהוא מחבר הכל עד סופי דכל דרגין קידושין (ע' ת"ז ת' סט צט.) כי כן הי' כוונת בעל הרצון וכנ"ל, כי קדוש אני ה' - כי ממני תלמדו שאני נעלם מעין כל חי ואעפ"כ אני ממלא כל עלמין:

קדושים תהיו כי קדוש אני וכו' (יט, ב). ונקדים לפרש הפסוק (תהלים לג, יח) הנה עין ה' אל יראיו וכו', דהנה השי"ת ברא עולמים לאין שיעור, ובעולם זה נקרא כך ובעולם אחר נקרא בבחינה אחרת, ויש עולם שנקרא אריך אנפין ושם אין שום רע שולט כלל, ויש עולם שנקרא ז"א הצריך לתיקון תמיד (ע' ע"ח שי"ט פ"ג), ותיקונו ע"י מעש' התחתונים שהצדיקים פועלים במעשיהם הטובים, וזה סוד לעושה השמים בתבונה (תהלים קלו, ה) כמובא בזוהר יע"ש. וצריך להמשיך מי"ג תיקונים דאא"נ לט' תיקונים דז"א (זח"ב קעז:, ח"ג רצה., ע' פע"ח ש' הסליחות פ"א-פ"ב), וכאשר נמשך שפע מאא"נ לט' תיקונים דז"א אזי הט' תיקונים נתמלאים מט' הויות של ע"ב (לק"ת דניאל), בגימטריא ג' פעמים רי"ו, בגימטריא תרחם (פע"ח ש' קשעה"מ פי"א), וזה סוד המקוה שהיא אמה על אמה ברום ג' אמות שהם תרמ"ח טפחים (מגלה עמוקות אופן רמה), ונעשה מתרמ"ח דינים תרחם, וזה אתה תקום תרחם ציון (תהלים קב, יד). וזה פירוש הפסוק הנה עין ה' אל יריאיו, דהיינו להמשיך מאא"נ לבחינת ז"א, ועין רומז על אא"נ ששם אין שייך לומר שמאל רק רחמי גו רחמי (זח"ג קכט. רפט.), ויראיו רומז על זו"נ, למיחלים לחסדו - דהיינו לאותם שמבקשים וממשיכים השפעה ממזלא קדישא לזו"נ זוכים ג"כ להשפעה הנ"ל, וחסדו בגימטריא מזלא, רק שלדבר הזה צריך האדם להיות קדוש, שיהא מופרד ומובדל מעניני עוה"ז וכמאמר חז"ל (יבמות כ.) קדש עצמך במותר לך. וזפ"ה (תהלים לד, י) יראו את ה' קדושיו כי אין מחסור ליראיו, דהיינו באם רצונך שלא יהיה מחסור ליראיו, רומז על זו"נ, ותמשיך עליהם שפע מאא"נ כנ"ל, צריך אתה להיות לדבר זה קדוש וכנ"ל.וזפ"ה קדושים תהיו כי קדוש אני ה', אם יהיה כוונתך להמשיך שפע להוי"ה ב"ה רומז לת"ת (זח"ג רצו.) מבחינת אין, וזה כי קדוש אני ה', ובחינת א"ני אותיות אי"ן (ע' ע"ח שמ"ב פ"א), עד הוי"ה ב"ה, צריכים אתם להיות לדבר זה קדושים וכנ"ל ודו"ק.וזה ג"כ פירוש הפסוק (ויקרא יט, ג) איש אמו ואביו תיראו, רומז על או"א ששם סוד הדיקנא קדישא (ע"ח שט"ז פ"ו), להמשיך שפע עד בחי' א' שנקרא תיראו. וז"פ התפילין שמרומזים על מוחין קדישין להמשיך לזה העולם, ואיתא בגמרא (ברכות ו.) וראו כל עמי הארץ וכו' ויראו ממך (דברים כח, י) אמר רבי אליעזר אלו תפילין שבראש, וז"פ איש אמו ואביו תיראו - רומז על תפילין תיראו, כמאמר הגמרא ויראו ממך. ואת שבתותי תשמורו - שתראו לשמור את הצדיק שנקרא בשם שבת (זח"ג כט:) ודו"ק:

איש אמו ואביו תיראו (יט, ג). דהנה כתיב (תהלים צ, א) תפלה למשה איש האלהים, כי המשכה שלו היה מעומק עילאה עד סופי דכל דרגין, וזה מרומז בתיבת אי"ש, האלוף רומז לאלף הקדומה, עד היו"ד של הוי"ה ב"ה, ואח"כ לבחינת שדי, שדי בברכותיו, וע"ז מורה השי"ן, ואח"כ האלהים - עד האלהותו ית"ש, רומז למלכות (קדושא) [קדישא], וזהו ג"כ דרך הצדיקים שעבודתם בדרך זה.וזה איש אמו ואביו תיראו, הצדיק ההולך בדרך זה יכול למשוך לכל אחד המוחין שלו, ואביו ואמו רומזים למוחין קדושין. תיראו - שתראו ותשיגו המוחין לצורך העבדות. ואת שבתותי תשמרו, שגם יוכל להמשיך משבת הגדול רומז לבינה לשבת הקטן נק' מלכות (ת"ז ת' יט מ:), וזה שבתותי תרי שבתות. אני ה' - ואפילו אם תעשו הכל כנ"ל תדעו שאני ה' עושה כל זאת, כי אין לאדם כי אם הרצון טוב הוא ממשיך רצון עליון, ואצלו ית"ש הרצון והמעשה הם חד, ודו"ק.וזפ"ה (ויקרא יט, כד) ובשנה הרביעית יהיה כל פריו קודש הילולים לה', הרביעי רומז למלכות קדושא רגל רביעי למרכבה הקדושה (זח"א כ.), והרביעית נק' ג"כ רביעותיהן של ישראל (נדה לא.) לשון רביעי, דהיינו שבאם הצדיק ממשיך כנ"ל, ואם הוא ממשיך והיה כל פריו קודש - שהזוויגם של ישראל יהיה קודש ופרים יהיה מעץ החיים, "יהיה" - לשון "יה יה" בארץ החיים (ישעיה לח, יא). קודש, ויהיה נמשך מקודש, מבחינת חכמה הקדומה. הילולים לה' - ונודה ונשבח ונפאר לה', ודו"ק:

איש אמו ואביו תיראו וגו' (יט, ג). דאיתא בגמרא (ברכות ו.) מנין שהקב"ה מניח תפילין שנאמר (ישעיה סב, ח) נשבע ה' בימינו וגו', דהנה מצות תפילין הוא המשכת המוחין (ע"ח ש' הכללים פ"ה, פע"ח ש' התפילין פי"א), דע"י מצוה זו נמשך אור עליון לכל העולמות, וגם הקב"ה מניח תפילין ועי"ז נמשך האור העליון, וידוע שמצוה זו צריכה להיות בגוף נקי (שבת מט.), וגוף מרומז על בחינת ת"ת ישראל (ת"ז הקדמה יז.), כי

כשאדם עושה מצוה צריך מקודם לדבק עצמו עם הצדיקים, כי מהתדבקות הצדיקים יומשך לו כל טוב, וגם צריך לדבק עצמו עם אותן הנפשות אשר אינם עדיין מטוהרים כראוי לנקותם ולטהרם, וזה שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים לד, ד) גדלו לה' אתי, פירוש שתכללו עצמיכם אתי בעשיות המצות, ומצות תפילין היא מצוה כוללת לכן צריך להיות בגוף נקי, רומז על הנ"ל.גם צריך האדם להאמין שבעת לימוד התורה ועשיית המצוה השכינה הקדושה עומדות לנגדו, ומי שעושה מצות ה' בבחי' גבוה באה אליו השכינה הקדושה ופמליא דילה, ואז נתעלה ועובד בבחינה יותר גבוה, ונעשה עליות עולמות מעבודתו, וצריך כל אדם קודם הנחת תפילין לישב בעצמו ולפשפש במעשיו שלא יאמר עליו מה לך לספר חוקי (תהלים נ, טז), ובפרט מעון לשון הרע ח"ו שבזה גורם חלילה פסול בתפילין דמארי עלמא דכתיב בהו ומי כעמך ישראל גוי אחד (ברכות ו. ע"פ שמ"ב ז, כג), אבל הקב"ה במדת טובו ורחמנותו שאמר (שמות לג, יט) וחנותי את אשר אחון, מרחם על עמו וסולח להם, כי מי יאמר לו מה תעשה (ע"פ איוב ט, יב). ובזה פירשנו הפסוק (תהלים קל, ד) כי עמך הסליחה למען תורא, דאיתא בגמרא (ברכות ו.) על פסוק (דברים כח, י) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, רבי אל[י]עזר הגדול אומר אלו תפילין שבראש, וכשישראל הם ח"ו פגומים אזי נעשה ח"ו פסול בתפילין דמארי עלמא דכתיב בהו מי כעמך וגו', וכשמוחל להם עונותיהם נתכשרו התפילין ואז נתירא בכל העולמות, וז"פ כי עמך הסליחה - למחול עוונותיהם של ישראל, למען תורא - שיתכשרו התפילין ויראו ממך.וזפ"ה איש אמו ואביו, כי התפילין דרש"י הם מוחין דאמא ודר"ת הם מוחין דאבא (פע"ח ש' התפילין פי"ד), וזה איש, הקב"ה שנקרא איש מלחמה (סוטה מב: ע"פ שמות טו, ג), כשמניח תפילין, תיראו - שיומשך יראתו על כל העולם. ואת שבתותי תשמורו, פירוש בשבת שאין מניחים תפילין, תשמרו, דכתיב (דברים ה, יב) שמור את יום השבת לקדשו, ושמור הוא בחינת יראה כאשר זכרנו לעיל, נמצא שב"ק מצד עצמו הוא בחינת יראה:וזפ"ה קדושים תהיו (ויקרא יט, ב) כי קודש הוא חכמה (זח"ג סא.) וידוע שחכמה ובינה הם חד כמאמר הכתוב (ספ"י א, ג) הבין בחכמה חכם בבינה, פירוש שתעלו עצמיכם לראשית המחשבה שנקרא חכמה, כמאמרם (תרגום יונתן, זח"א קמה.) בראשית ברא אלהים (בראשית א, א) - בחכמה. וז"פ ראשית חכמה יראת ה' (תהלים קיא, י) שבחינת חכמה מתירא ומפחד ממאצילה, וזה נק' יראת רוממות.והגם שלאו כל אדם זוכה לזה שיוכל להעלות עצמו שמה, מ"מ צריך האדם להמשיך על עצמו הארה משם ואח"כ יהיה בריה חדשה וכקטן שנולד דמי, ובחשבו שמה אזי הוא שם כמ"ש הרמב"ם שבאיזה עולם שאדם חושב שמה הוא. ובזה פירשנו הפסוק (שמ"א ג, ג) ושמואל שוכב בהיכל ה', והקשה רש"י ז"ל הלא שמואל זר הוא, ותירץ שפסיק טעמא והכי פירושו, ושמואל שוכב, ובהיכל ה' שמע כמו שמתחיל בפסוק שלאחריו. וקשה למה באמת הוא פסוק אחד. ולדברינו ניחא, לרמז כנ"ל ששמואל שכב באהלו ואעפ"כ היה בהיכל ה' עבור שהי' מחשבתו דבוקה שמה:

וכי תבואו אל הארץ וגו' (יט, כג). דהנה שמעתי מכאדמו"ר מוהרי"י זצלה"ה מלובלין פירוש הפסוק (דברים כח, ו) ברוך אתה בבואך ברוך אתה בצאתיך, ולכאורה היה לכתוב בהיפך. ופירש הוא ז"ל דקאי על נסיעת שאדם נוסע אצל הצדיק להוושע בעניני הצטרכותו, וקשה מאוד בעיני הצדיק להטות עצמו ולהשפיל עצמו לזה האיש בבחינת קטנות, כי אע"פ שהצדיק ממשיך להנשמה ג"כ מ"מ נגד מדריגתו הגדולה היא קטנות. והסיבה לזה שיוכל הצדיק לפעול לו הצטרכותו, שקודם נסיעתו אל הצדיק יטע בלבבו אמונת הצדיק שבודאי יוושע ע"י תפילותיו, וגם שישפיע להצדיק שפע וברכה - אם הוא עשיר ישפיע לו מממונו, ואם לאו יתפלל בעד הצדיק. וז"פ ברוך אתה בבואך, ר"ל כשתבוא אל הצדיק בבחינת ברוך, אז ברוך אתה בצאתיך - בודאי יפעל לך כל טוב, עד כאן דברי פי חכם חן.וידוע שלפעמים נותנים לאדם במתנה אהבה לה' וזה נקרא גדלות ראשון, ותיכף לוקחים אותה ממנו ונשאר אצלו רק רשימה בעלמא, וזה הוא כדי שיתעורר בעצמו על הדבר הטוב ההוא שנותן לו ונלקח ממנו. וכשיבוא אצל הצדיק והצדיק ימשיך לו שפע לנפשו, צריך להחביא ולחתום שלא יברח ממנו מה שהצדיק נותן לו.וזה פירוש הכתוב, וכי תבואו אל הארץ - הוא הצדיק שנקרא ארץ, על שם שמרצה לקונו כביכול בתפילותיו הק', וגם שמרצה להדינים שהמתיקם בשורשם. ונטעתם, פירוש שתטע קודם האמונה בלבבך שתושע ע"י הצדיק כנ"ל. כל עץ מאכל, הוא השם הקדוש של פרנסה שנקרא עץ מאכל. וערלתם ערלתו את פריו - פירוש שתחתמו את השפע אשר ישפיע לך הצדיק:

מפני שיבה תקום וכו' (יט, לב). נ"ל, אם רצונך להעלות עצמך למעלה, תראה להמשיך השפעות לכל העולמים משנים קדמוניות שנקרא שיבה, וז"פ מפני שיבה תקום - התקומה שלך יהיה ע"י שתמשיך השפעה מפני שיבה. והדרת פני זקן - ותזכה שהתשובה שלך יהיה תשובה עילאה, וזה והדרת לשון הדרי בי (עירובין נב.) לשון תשובה, עיין בפרשת בא (עה"פ שבעת ימים מצות תאכלו), יהיה עד פני זקן, ודו"ק:

מפני שיבה תקום (יט, לב). נ"ל כי ישראל עלו במחשבה תחלה (בר"ר א, ד) ונקראים זקנים, וזה מפני שיבה - פירוש בשביל ישראל שנקראו זקנים. תקום, לשון עד יקוֹם גוי אויביו (יהושע י, יג), פירוש השי"ת ינקום נקמתינו מאויבינו המעיקים לנו. ויראת מאלהיך - על ידי זה נוכל לבוא ליראת השם:

מאזני צדק אבני צדק וכו' (יט, לו). נ"ל דאיתא בזוהר (זח"ב קעו:) מתקלא דלא הוי, שלא היה יכול העולם להיות בתיקון כי התגברו זה על זה. ועלמא דמתקלא נקרא עולם התיקון. כמו כן צריך האדם להיות בתיקון, שלא יאמר לחבירו אני גדול ממך, רק ליישר מדותיו על ידי אותיות התורה. וזפ"ה מאזני צדק, נקרא עלמא דמתקלא, להורות לאדם שילך בדרך זו שיהיה בתיקון. אבני צדק נק' אותיות התורה כדאיתא בספר יצירה (פ"ד מי"ב), דהיינו הלומדים תורה יראו שילמדו תורה לשמה להאיר נשמתם, וזה אבני צדק. איפת צדק נקרא המדות של האדם, שיראה האדם לתקנם ולהאירם למעלה. הין צדק - ע"י שתהיו בתיקון ותישרו מדותיכם ע"י אותיות התורה תמשכו שפע מעלמא דמתקלא דרך המדות עד בחינת מלכות בגימטריא הין. ואם תעשו כן תזכו להמשיך על עצמכם הוי"ה ב"ה, וזה יהיה לכם - שבכל עשיותיכם יהיה הוי"ה מצוי אני ה' אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים, ולפי שדבר זה מסור ללבו של האדם לכך נאמר אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים והבחנתי וכו' וכמו שפירש רש"י, ודו"ק: